

Omaishoidon tuen hoitopalkkiot vuonna 2026, alle 65-vuotiaat

Lapin hyvinvointialueen aluehallitus on 20.12.2023 § 509 käsitellyt omaishoidon tuen palkkioita ja siirtänyt sosiaalijohtajan toimivaltaan päättää omaishoidon tuen indeksikorotukset.

Omaishoitajille maksettavien hoitopalkkioiden määrästä ja alimmista hoitopalkkioista säädetään omaishoidon tuesta annetun lain (937/2005) 5 §:ssä. Lain 6 §:n mukaan hoitopalkkioita tarkistetaan kalenterivuosittain työntekijän eläkelain (395/2006) 96 §:ssä tarkoitetulla palkkakertoimella. Vuodelle 2026 vahvistettu palkkakerroin on 1,712. Omaishoidon tuen hoitopalkkion vähimmäismäärä on 1.1.2026 lukien 530,00 € kuukaudessa.

Omaishoidontuki	1.1.2026
Maksuluokka 1	530,00 €
Maksuluokka 2	696,66 €
Maksuluokka 3	934,01 €
Erityismaksuluokka 4	1175,75 €

Hoidollisesti raskaan siirtymävaiheenaikana maksettava hoitopalkkio on vähintään 966,00 € kuukaudessa. Hoitopalkkion määrän tarkistus tehdään 1.1.2026 lukien myös sellaisiin hoitopalkkioihin, jotka on sovittu palkkion vähimmäismäärää suuremmiksi tai pienemmiksi ja jotka perustuvat ennen tarkistus ajankohtaa voimassa olleeseen omaishoitosopimukseen. Vuodelle 2026 vahvistettu palkkakerroin merkitsee hoitopalkkioihin noin 2,33 prosentin korotusta vuoteen 2025 verrattuna.

Hyvinvointialue voi järjestää omaishoitajan vapaan tai muun poissaolon aikaisen sijaishoidon tekemällä toimeksiantosopimuksen sijaishoitajan kanssa omaishoidon tuesta annetun lain 4 a §:n perusteella. Hyvinvointialue päättää sijaishoidon hoitopalkkioiden suuruuden. Hoitopalkkioiden noin 2,33 prosentin korotus tehdään 1.1.2026 lukien myös omaishoidon tukena järjestettävien sijaishoidon palkkioihin.

Hoitopalkkioluokka 1

Alle 18-vuotiaat

Omaishoidon tuki kohdennetaan vaikeasti vammaisille ja pitkäaikaissairaille lapsille, joiden hoito on terveeseen saman ikäiseen lapseen verrattuna vaativampaa ja sitovampaa sekä tarvitsee enemmän valvontaa. Hoito voi painottua eri vuorokauden aikoihin. Pääsääntöisesti yöaikaisen hoidon tarvetta ei kuitenkaan ole vammasta tai sairaudesta johtuen. Alle 3-vuotiaalle lapselle tuki myönnetään, kun kyse on vaikeavammaisesta tai pitkäaikaissairaasta lapsesta, joka tarvitsee lisäksi vaativia hoitotoimenpiteitä (esim. peg letku, iv-hoito) tai lapsi vaatisi muutoin sairaalahoitoa tai laitospaikan. Alle 18-vuotias lapsi tarvitsee ikäänsä nähden paljon hoitoa ja jatkuvaa apua useissa henkilökohtaisissa päivittäisissä toiminnoissa (liikkuminen, lääkehoito, ruokailu, peseytyminen, pukeutuminen, henkilökohtaisen hygienian hoito, wc-asiointi, kodin ulkopuolella liikkuminen). Omaishoidon tarvetta arvioitaessa kiinnitetään huomiota päivittäisten toimintojen ja avun tarpeen lisäksi kommunikaatioon, ymmärryskykyyn ja kykyyn olla toisten kanssa vuorovaikutuksessa sekä vaativien hoitotoimenpiteiden tarpeeseen. Pelkästään ohjauksen ja valvonnan tarve eivät ole riittäviä perusteita omaishoidon tuelle lapsuusiässä.

18–64-vuotiaat

Omaishoidon tarpeen arvioinnissa kiinnitetään huomiota fyysiseen, psyykkiseen, sosiaaliseen ja kognitiiviseen toimintakykyyn sekä suoriutumiseen henkilökohtaisissa päivittäisissä toiminnoissa. Hoidettava tarvitsisi useita kotihoidon käyntejä tai muuta kotiin annettavaa apua, mikäli omaishoitoa ei olisi. Hoidettava tarvitsee toistuvasti päivittäin hoitoa ja huolenpitoa sekä valvontaa ja ohjausta henkilökohtaisissa toiminnoissa (lääkehoito, ruokailu, peseytyminen, pukeutuminen, henkilökohtaisen hygienian hoito, wc-asiointi ja liikkuminen). Arvioinnissa kiinnitetään huomiota lisäksi kommunikaatioon sekä valvonnan ja erityisen vaativien hoitotoimenpiteiden tarpeeseen. Hoidettava tarvitsee apua asiointiin kodin ulkopuolella. Hoidettava voi olla vain osan aikaa päivästä (noin 2-4 tuntia) tai yön yli yksin kotona. Hoidettava voi tarvita hoitoa myös yöaikaan, mutta hoidon tarve yöaikaan ei ole jatkuvaa tai säännöllistä. Hoidon tarve ei välttämättä edellytä hoitajan ja hoidettavan asumista samassa

taloudessa, mutta hoitajan tulee sitoutua toistuvaan päivittäiseen huolenpitoon ja hoitoon

Hoitopalkkioluokka 2

Alle 18-vuotiaat

Omaishoidon tuki kohdennetaan vaikeasti vammaisille ja pitkäaikaissairaille lapsille ja nuorille, joiden hoito terveeseen saman ikäiseen lapseen tai nuoreen verrattuna on erittäin vaativaa ja sitovaa. Lapsi tarvitsee runsaasti muuta kuin ikätasoon normaalisti kuuluvaa jatkuvaa läsnäoloa, valvontaa, ohjausta, hoitoa ja avustamista lähes kaikissa päivittäisissä henkilökohtaisissa toiminnoissa (liikkuminen, lääkehoolto, ruokailu, peseytyminen, henkilökohtaisen hygienian hoito, wc-asiointi, kodin ulkopuolella liikkuminen ja toimiminen). Omaishoidon tarvetta arvioitaessa kiinnitetään huomiota päivittäisten toimintojen ja avun tarpeen lisäksi kommunikaatioon, ymmärryskykyyn ja kykyyn olla toisten kanssa vuorovaikutuksessa sekä vaativien hoitotoimenpiteiden tarpeeseen. Hoidettava tarvitsee yleensä hoitoa tai valvontaa säännöllisesti, myös yöaikaan (esim. asentohoidot, hengityksen apu). Hoidettava ei voi jäädä yksin tai voi olla vain lyhyen aikaa ilman toisen henkilön läsnäoloa.

18–64-vuotiaat

Hoidettava tarvitsee runsaasti jatkuvaa hoitoa, huolenpitoa ja apua lähes kaikissa päivittäisissä henkilökohtaisissa toiminnoissa ympärivuorokautisesti ja tarvitsee sairauden, kehitysvamman tai psyykkisen vointinsa vuoksi jatkuvaa valvontaa. Hoitotoimenpiteissä avustaminen vaatii pääsääntöisesti hoitajan fyysistä avustamista (esim. vaipan vaihto, nostoapu, kääntäminen). Omaishoidon tarpeen arvioinnissa kiinnitetään huomiota fyysiseen, psyykkiseen, sosiaaliseen ja kognitiiviseen toimintakykyyn sekä suoriutumiseen henkilökohtaisissa päivittäisissä toiminnoissa (lääkehoolto, ruokailu, peseytyminen, pukeutuminen, henkilökohtaisen hygienian hoito, wc-asiointi ja liikkuminen). Arvioinnissa kiinnitetään huomiota lisäksi kommunikaatioon sekä valvonnan ja erityisen vaativien hoitotoimenpiteiden tarpeeseen. Hoidon tai valvonnan tarve yöaikaan on säännöllistä. Hoidon tarve on jatkuvaa ympärivuorokautisen hoidon tarvetta. Hoidon tarve edellyttää hoidettavan ja omaishoitajan asumista samassa taloudessa. Hoidettava voi olla lyhyen aikaa (alle 2 tuntia) yksin kotona. Päävastuu hoidettavasta on omaishoitajalla. Omaishoito korvaa ympärivuorokautisen tehostetun palveluasumisen tarpeen

Hoitopalkkioluokka 3

Alle 18-vuotiaat

Hoidettava tarvitsee runsaasti jatkuvaa hoitoa, huolenpitoa, ohjausta ja valvontaa kaikissa henkilökohtaisissa päivittäisissä toiminnoissa, sekä hoivaa ja huolenpitoa myös yöaikaan. Erityisen vaikeavammaiset tai vaikeasti sairaat hoidettavat, jotka tarvitsevat ympärivuorokautista hoitoa. Omaishoitaja asuu omaishoidettavan kanssa eikä hoidettavaa voi jättää ilman valvontaa. Lapsen hoidon ja huolenpidon tarvetta verrataan samanikäisten lasten tarvitsemaan hoitoon ja huolenpitoon. Hoitotyö edellyttää omaishoitajalta ympärivuorokautista työpanosta ja on fyysisesti ja/tai

psykkisesti raskasta. Hoidon sitovuuden vuoksi omaishoitaja ei pääsääntöisesti voi käydä ansiotyössä kodin ulkopuolella.

18–64-vuotiaat

Alle 65-vuotias hoidettava tarvitsee jatkuvasti hoitoa, huolenpitoa, ohjausta ja valvontaa kaikissa henkilökohtaisissa päivittäisissä toiminnoissa sekä runsaasti hoivaa ja huolenpitoa myös yöaikaan. Hoidettava on erityisen vaikeavammainen tai sairas ja tarvitsee ympärivuorokautista hoitoa. Omaishoitaja asuu omaishoidettavan kanssa eikä hoidettavaa voi jättää ilman valvontaa. Omaishoidon tuen vaihtoehtona olisi tehostettu palveluasuminen tai vaikeasti vammaiselle henkilölle tarkoitettu erityistason vaativa tai tehostettua palveluasumista antava asumisyksikkö

Hoitopalkkioluokka 4 / Erityismaksuluokka

Alle 18-vuotiaat

Omaishoitolain 5 §:n 2 momentissa säädetään omaishoidon tuesta tilanteessa, jossa omaishoitaja on hoidollisesti raskaan siirtymävaiheen aikana lyhytaikaisesti estynyt tekemästä omaa tai toisen työtä. Tällöin hoidettava tarvitsee erittäin runsaasti hoivaa ja huolenpitoa ja hoidettava tarvitsee kokoaikaisesti toisen henkilön läsnäoloa ja apua henkilökohtaisissa toiminnoissa. Hoidon sitovuus on samaa tasoa kuin sairaalahoidossa tai tehostetussa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa. Hoidollisesti raskas siirtymävaihe voi olla esimerkiksi siirtyminen hoitomuodosta toiseen, toipuminen vakavasta onnettomuudesta tai saattohoito. Hoitotyö on fyysisesti ja psyykkisesti erittäin raskasta ja sitoo hoitajaa merkittävästi. Siirtymävaiheen hoitopalkkion saaminen edellyttää, että hoitava lääkäri on arvioinut omaishoidettavan tilanteen. Tuen myöntämisen perusteena on lääkärinlausunto hoidettavan vaikeasta sairaudesta tai vammasta. Omaishoitaja on estynyt lyhytaikaisesti tekemästä omaa tai toisen työtä tai päätoimista opiskelua. Hoitopalkkio voidaan maksaa määräaikaisesti enintään kuuden kuukauden ajalta omaiselle tai läheiselle, joka jää ansiotyöstä pois vaikeasti sairaan henkilön hoitamista varten. Omaishoito on siirtymävaiheen aikaista hoitoa, jolloin omaishoitaja on estynyt lyhytaikaisesti tekemästä omaa tai toisen työtä tai päätoimista opiskelua. 4.3.2024 9 Hoidettava tarvitsee ympärivuorokautisesti runsaasti hoivaa ja huolenpitoa tai valvontaa ja ohjausta henkilökohtaisissa toiminnoissa (lääkehoito, ruokailu, peseytyminen, pukeutuminen, henkilökohtaisen hygienian hoito, wc-asiointi ja liikkuminen). Hoitopalkkioluokan 4 hoitopalkkiota ei makseta, jos hoitaja olisi samalta ajalta oikeutettu saamaan sairausvakuutuslain 10 luvun mukaista erityishoitorahaa (alle 16-vuotias lapsi) tai vuorotteluvapaalain 13 §:n mukaista vuorottelukorvausta (Laki omaishoidon tuesta 5 §).

18–64-vuotiaat

Hoidettava tarvitsee erittäin runsaasti hoivaa ja huolenpitoa ja hoidettava tarvitsee kokoaikaisesti toisen henkilön läsnäoloa ja apua henkilökohtaisissa toiminnoissa. Hoidon sitovuus on samaa tasoa kuin sairaalahoidossa tai tehostetussa.

ympärivuorokautisessa palveluasumisessa. Hoidollisesti raskas siirtymävaihe voi olla esimerkiksi siirtyminen hoitomuodosta toiseen, kotiutuminen sairaalasta, toipuminen vakavasta onnettomuudesta tai saattohoito. Hoitotyö on fyysisesti ja psyykkisesti erittäin raskasta ja sitoo hoitajaa merkittävästi. Siirtymävaiheen hoitopalkkion saaminen edellyttää, että hoitava lääkäri on arvioinut omaishoidettavan tilanteen. Tuen

myöntämisen perusteena on lääkärinlausunto hoidettavan vaikeasta sairaudesta tai vammasta. Omaishoitaja on estynyt lyhytaikaisesti tekemästä omaa tai toisen työtä tai päätoimista opiskelua. Hoitopalkkio maksetaan määräaikaisesti enintään kuuden kuukauden ajalta omaiselle tai läheiselle, joka jää ansiotyöstä pois vaikeasti sairaan henkilön hoitamista varten. Hoidettava tarvitsee ympärivuorokautisesti runsaasti hoivaa ja huolenpitoa sekä valvontaa ja ohjausta henkilökohtaisissa toiminnoissa (lääkehuolto, ruokailu, peseytyminen, pukeutuminen, henkilökohtaisen hygienian hoito, wc-asiointi ja liikkuminen). Hoitotyö edellyttää omaishoitajan työpanosta ja hoitovastuuta ympäri vuorokauden. Hoidettavan ei ole mahdollista olla yksin kuin hyvin lyhyen aikaa ja tilanne edellyttää omaishoitajan asumista samassa taloudessa.